

QUARANTAINE OP HEIJPLAAT

INGESTUURD DOOR JOHN VAN LEEUWEN

De zoektocht naar een speciaal quarantaineterrein voor de regio Rotterdam om een gevaarlijke virusuitbraak het hoofd te kunnen bieden.

In 1933 wordt op Heijplaat een splinternieuwe quarantaine-inrichting in gebruik genomen. Het complex is bedoeld om mensen op te nemen van wie wordt vermoed dat ze een besmettelijke ziekte onder de leden hebben. Zulke personen een tijdje isoleren, kan voorkomen dat een beperkte tyfus-, cholera- of pokkenuitbraak uitmondt in een serieuze epidemie. In een grote havenstad als Rotterdam, waar dagelijks reizigers aankomen uit verre oorden, is dat geen denkbeeldig gevaar.

Sinds 1877 zijn Nederlandse havensteden verplicht om voor quarantainefaciliteiten te zorgen. In Rotterdam fungeert een deel van het Maasstation lange tijd als zodanig. Ook staan er her en der in de stad barakken waar verdachte gevallen opgenomen kunnen worden.

Rond 1914 ontstaat het plan om die voorzieningen te concentreren op Heijplaat. Getouwtrek tussen gemeente en Rijk over de organisatie, de inrichting en de financiën leiden ertoe dat pas in 1930 de eerste

spade de grond in gaat. Het ontwerp is van stadsarchitect Ad van der Steur (1893-1953), die later ook de tekeningen zal maken voor onder meer het Oogziekenhuis en Museum Boijmans. Van der Steur laat zich bij zijn ontwerp inspireren door de Amsterdamse School. De paviljoens worden dan ook opgetrokken uit rode baksteen.

Als een paar jaar na de opening nog altijd niemand is opgenomen, besluit de rijksoverheid het er Joodse vluchtelingen uit nazi-Duitsland in op te vangen. Vanaf dat moment wordt de het complex voor allerlei doeleinden gebruikt, behalve waarvoor het oorspronkelijk is gebouwd. Tijdens de oorlog verblijven er Duitse militairen, daarna dient het als verpleeginrichting, eerst voor mensen met tyfus, vervolgens voor tbc-patiënten en tenslotte voor dementerende ouderen.

Eind jaren 70 verliest het terrein zijn medische functie en wordt een deel van de gebouwen gesloopt. Protesten verhinderen dat ook de rest tegen de vlakte gaat. Inmiddels hebben de overgebleven paviljoens een monumentenstatus en dienen als onderkomen van een groep kunstenaars.

Overgenomen uit de Telegraaf, regio Drechtsteden van vrijdag de 27e september.